

Artificial Intelligence

kbo Houten Bunnik

de Bibliotheek
Lek & IJssel

Welkom en introductie

Hanneke Koster en Ton Mol

Wie heeft wel eens gehoord van chatGPT?

Wie heeft het wel eens gebruikt?

Wie heeft een account bij chatGPT?

Wie is enthousiast over AI?

Wie maakt zich zorgen over AI?

kbo Houten Bunnik

de Bibliotheek Lek & IJssel

De vragen van KBO Houten Bunnik

- De geschiedenis van A.I.
- Wat is een LLM?
- Gebruik van chatGPT
- Het debat

➢**Motto: Veel plezier met A.I.**
maar wees bewust van de keerzijde.

de Bibliotheek
Lek & IJssel

ChatGPT ?

GPT = Generative Pre-trained Transformer

Generative → maakt nieuwe tekst;
Pre-trained → heeft vooraf veel voorbeelden gezien;
Transformer → techniek waarmee woorden in hun context worden bekeken.

Wij noemen dit een taalmodel.

chatGPT website

ChatGPT

Profielfoto -> Instellingen -> Gegevensbeheer ->
Het model voor iedereen verbeteren

Nieuw in ChatGPT free:

- Advertenties
- Work

AI-Agent

Een AI-chatbot wacht op een vraag en reageert.

Een AI-agent krijgt een doel, maakt zelfstandig een plan en voert met behulp van tools meerdere stappen uit om dat doel te bereiken.

Er zijn gratis programma's met AI-agents

Let Op!

- Check de bronnen.
- Geef geen persoonlijke informatie.
- Het is niet je vriend.

Loes

Lokale Open Europese Soevereine AI

Interview met Jantine Dorenbos

Website loes.ai

kbo Houten Bunnik

de Bibliotheek Lek & IJssel

Loes

Onze eerste investeringsronde

Wat verandert: meer mensen in het team, sneller bouwen, klanten door heel Europa.

Wat niet verandert: jouw gesprekken draaien op Europese GPU's, jij houdt je data.

de Bibliotheek
Lek & IJssel

Large Language Model

ChatGPT is het omhulsel van een LLM.
Een LLM doet het werk.

OpenAI, het bedrijf achter chatGPT, brengt regelmatig nieuwe versies van de onderliggende LLM uit. Sommige versies zijn gratis, andere niet.

Een LLM is extreem goed met taal. Hij 'begrijpt' de vraag en context en voorspelt in zijn reactie het statistisch meest waarschijnlijke volgende woord.

Achter de wolken schijnt ...

de zon (~70%)
de maan (~30%)

de Bibliotheek
Lek & IJssel

Metafoor voor een LLM

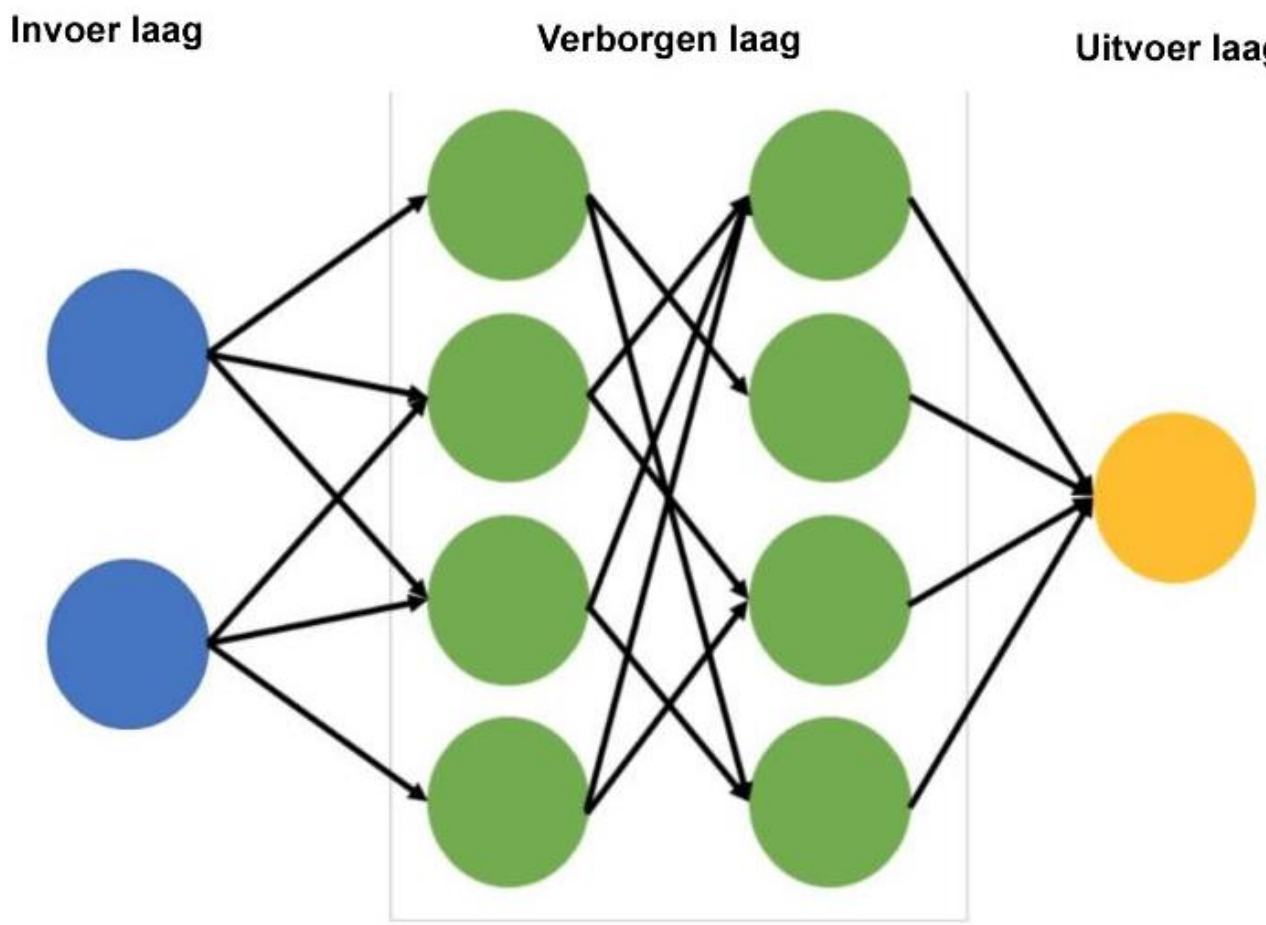
Een LLM is als een extreem goed getrainde tekstschrijver

Een schrijver:

- heeft heel veel gelezen;
- herkent patronen;
- weet welke woorden waarschijnlijk bij elkaar passen;
- kan een nieuw verhaal maken.

Een LLM doet iets soortgelijks, maar dan met miljarden berekeningen.

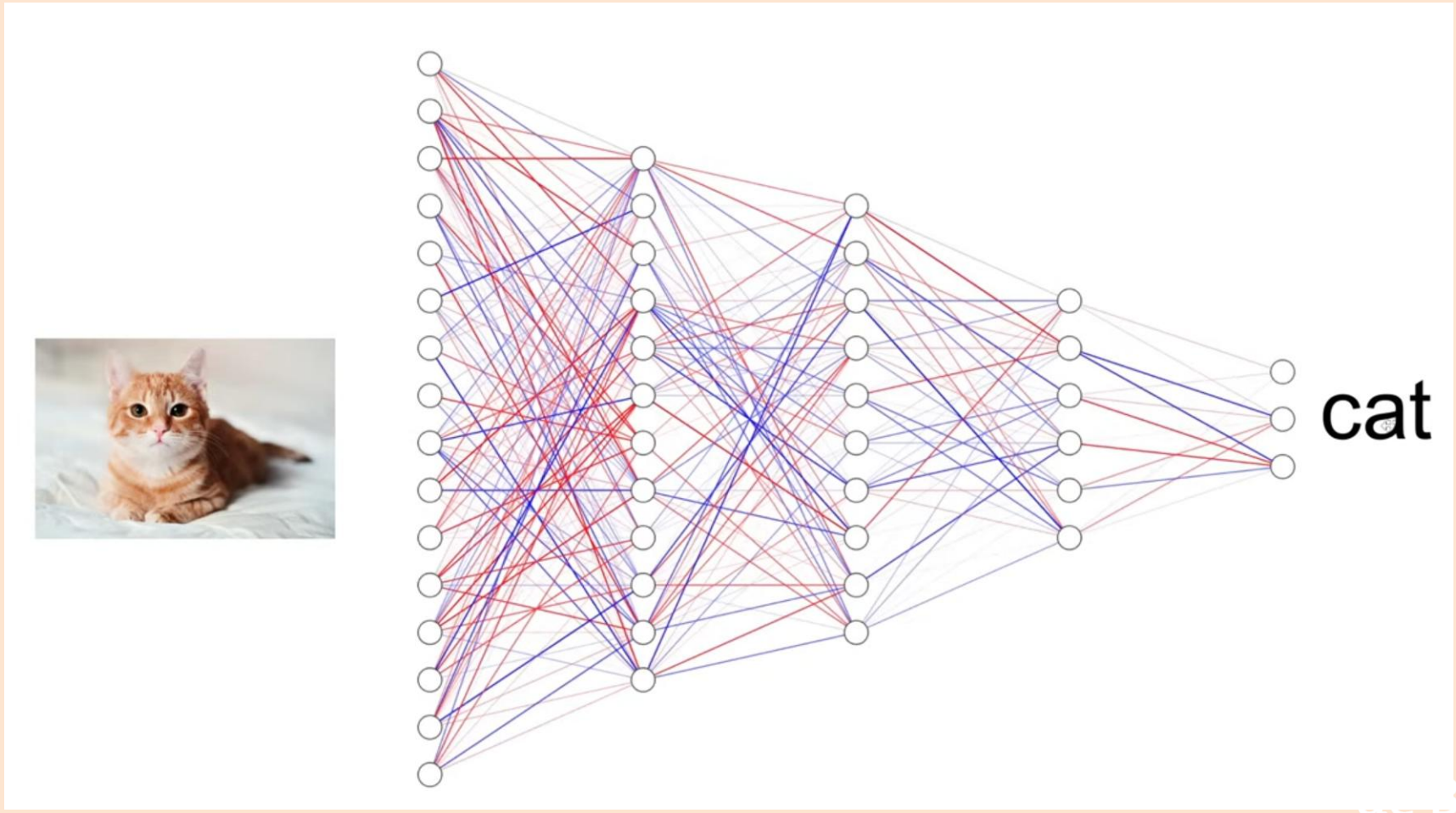
Een LLM is een Neuraal Netwerk

Eenvoudig kunstmatig Neuraal netwerk

de Bibliotheek
Lek & IJssel

Trainen van Neurale netwerk

de Bibliotheek
Lek & IJssel

Digi activiteiten

Houten: digitaal

Sanne van der Bruggen
Taalhuiscoördinator Houten
M. 06 23137905
E. houten@taalhuislekstroom.nl

di 13 oktober 2026

Digi-inloop Houten

Van 13:30 tot 15:30
Elke week
de Bibliotheek Houten-Centrum

informatie punt
DIGITALE OVERHEID

Maandag 18.30 - 20.30 uur

Er is een flyer bij de uitgang. U hoeft geen foto te nemen.

de Bibliotheek Lek & IJssel

Nog meer Digi activiteiten

Workshop '**Reizen met het openbaar vervoer**' – maandag 19 oktober van 10:00 – 11:30 uur

Presentatie '**Nepnieuws** – wat is het en hoe herken je het' – maandag 9 november van 14:00 – 16:00 uur

Bijeenkomst 'Echt of nep – **herken digitale oplichting**' – woensdag 18 november van 13:30 – 15:30 uur

Werkgroep "**Weg bij Big Tech**" - ongeveer elke twee weken op wisselende avonden

Opgeven via de agenda op de website van de bibliotheek.

*In de week van **digitaal meedoen** (23 t/m 29 november) geven we een workshop over prompten.*

de Bibliotheek
Lek & IJssel

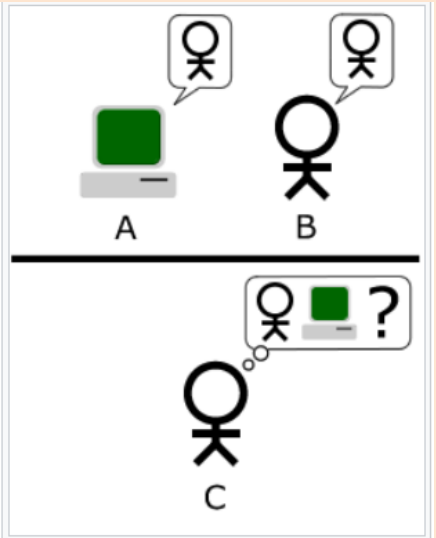
Alan Turing (1912 - 1954)

Alan Turing in 1951

De Turing Machine
De Turing Test
Enigma

Homoseksualiteit, Pleegde zelfmoord
1974 Informatie over het kraken Enigma openbaar
2013 eerherstel, een koninklijk pardon
2017 De "Turing-wet". Historische veroordelingen werden geschrapt.

Schematische weergave van de "standaard interpretatie" van de turingtest, waarbij speler C, de ondervrager, de taak heeft om te achterhalen wie van zijn tegenspelers - A of B - de computer dan wel de mens is. De ondervrager mag hierbij slechts gebruikmaken van de geschreven antwoorden van de tegenspelers.

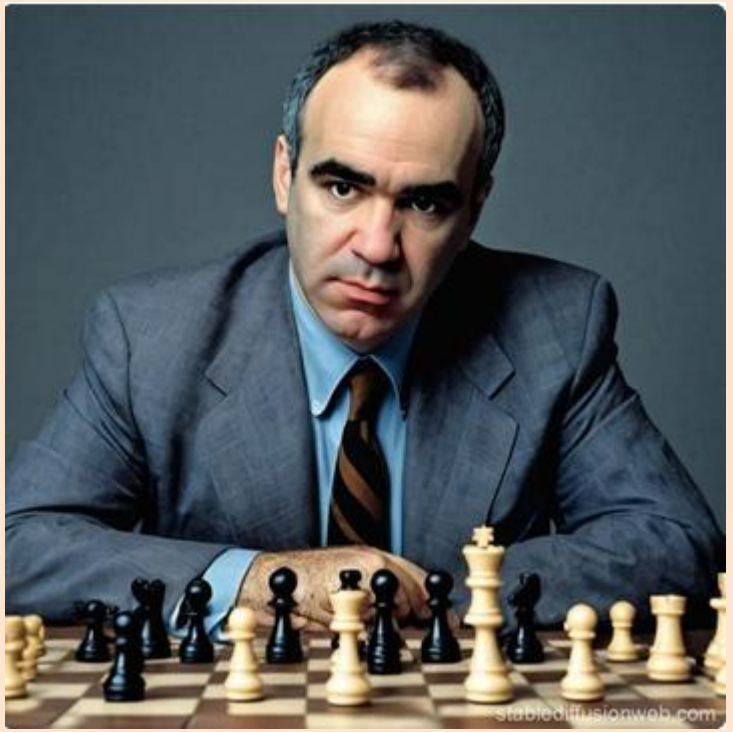
The imitation game

Deep Blue (IBM) tegen Garry Kasparov

Bruut geweld

- Evalueert 200 miljoen posities per seconde.
- Kan 35 tot 40 zetten vooruit denken.
- Handmatig geprogrammeerde schaakregels.
- Gespecialiseerde supercomputer.

1996 Garry Kasparov verslaat Deep Blue (4 - 2)

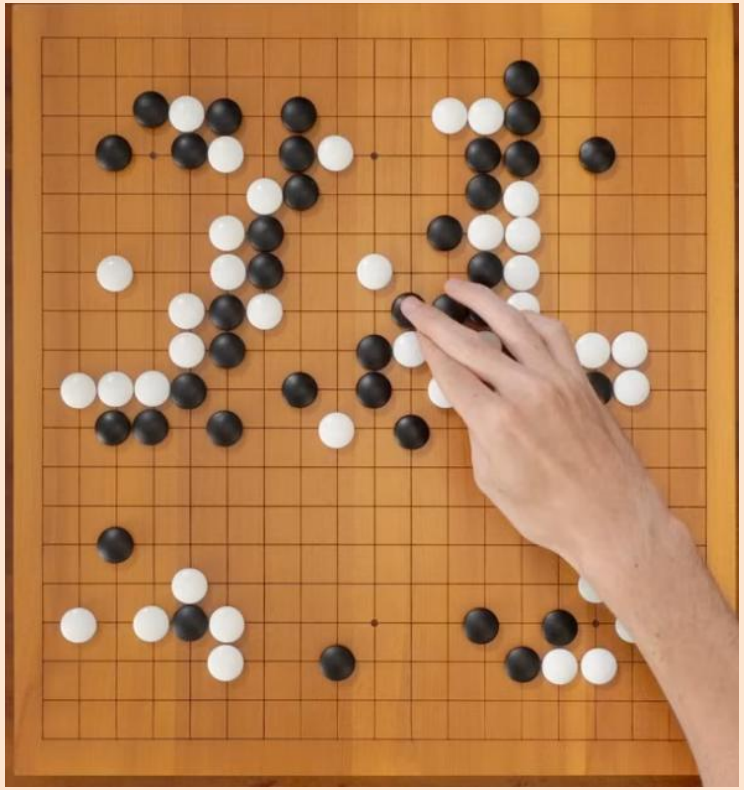
1997 Deep Blue verslaat Garry Kasparov ($3\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$)

de Bibliotheek
Lek & IJssel

Demis Hassabis tegen Lee Sudol

AlphaGo

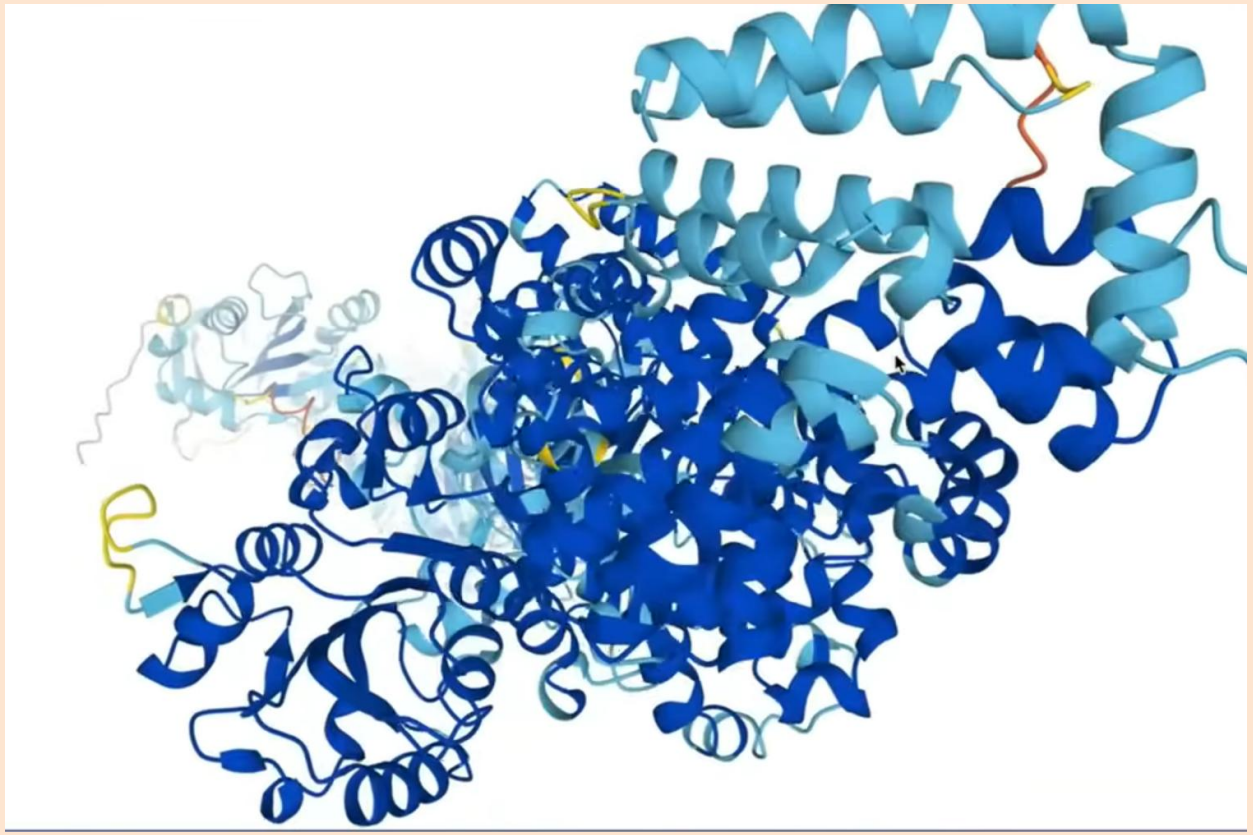
1997 Deep Blue (IBM) verslaat Garry Kasparov
2016 AlphaGo (Google) verslaat Lee Sudol

de Bibliotheek
Lek & IJssel

de Bibliotheek
Lek & IJssel

AlphaFold

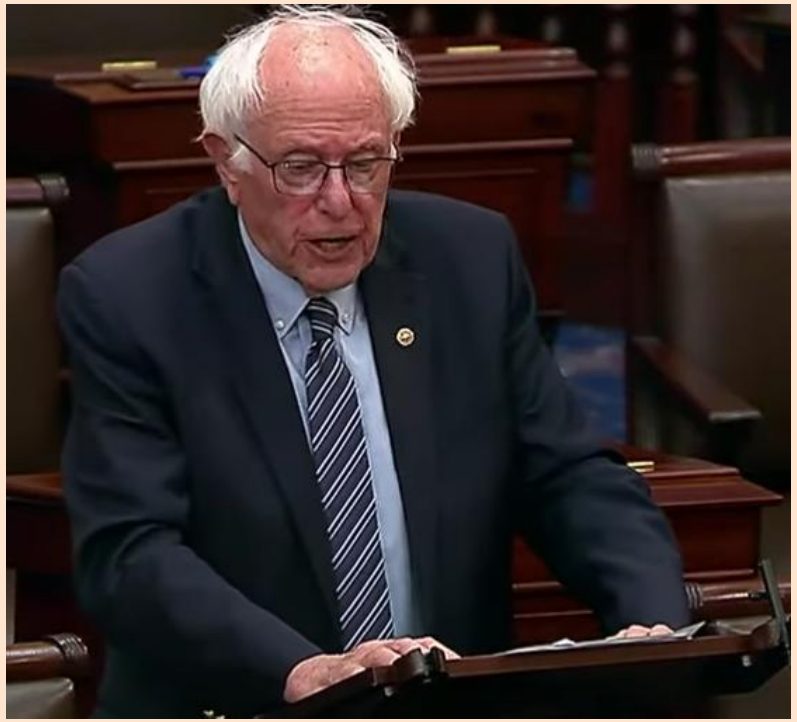

Trailer The Thinking Game

2020 : de driedimensionale structuur van structuur van eiwitten wordt voorspeld.
De CASP14 werd gewonnen door AlpaFold.
2024 : Nobelprijs voor Scheikunde voor Demis Hassabis en John Jumper

de Bibliotheek
Lek & IJssel

Bernie Sanders en Steve Bannon

Bernie Sanders en Steve Bannon

Meredith Whittaker (Signal)

Whittaker over Privacy, A.I. en Big Tech

de Bibliotheek
Lek & IJssel

Isaac Asimov

Eerste Wet

Een robot mag een mens geen letsel toebrengen of door niet te handelen toestaan dat een mens letsel oploopt.

Tweede Wet

Een robot moet de bevelen uitvoeren die hem door mensen gegeven worden, behalve als die opdrachten in strijd zijn met de Eerste Wet.

Derde Wet

Een robot moet zijn eigen bestaan beschermen, voor zover die bescherming niet in strijd is met de Eerste of Tweede Wet.

Nulde Wet

Een robot mag geen schade toebrengen aan de mensheid, of toelaten dat de mensheid schade toegebracht wordt door zijn nalatigheid.

bliotheek
Lek & IJssel

Grenzen aan de groei

Steeds meer content op internet is AI.
Gevaar van incest.

Bedrijven stoppen met AI vanwege de kosten. Dure AI wordt gebruikt voor simpele vragen.

Of de kwaliteit valt tegen. Ontslagen programmeurs keren terug.

Vangrails en veiligheidsgordels

Pleidooi voor een pauze.
Wetgeving om ethisch gebruik af te dwingen.
Belastingmaatregelen om opbrengsten eerlijk te verdelen.

Cursus

Cursus chatGPT

kbo Houten Bunnik

de Bibliotheek Lek & IJssel

machine learning

Quick Draw

De computer heeft niet geleerd hoe één televisie eruitziet.

Hij heeft geleerd hoe duizenden mensen een televisie tekenen.

Toepassingen

Aanbevelingssystemen.
Netflix, Bol.com, TikTok, YouTube
Medisch : scans lezen
Toezicht en bewaking (surveillance)

Downloaden chatGPT

Google Play

App Store

kbo Houten Bunnik

de Bibliotheek
Lek & IJssel

YouTube docu's

AlphaGo - Lee Sudol

Hoe deed AlphaGo het

Het denk Spel

kbo Houten Bunnik

de Bibliotheek Lek & IJssel